

Remissvar gällande utökade möjligheter till registerkontroller för Kriminalvården, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och myndigheterna inom Sveriges Domstolar, (Ju2024/01511)

Saco-S tillstyrker utredningens förslag gällande myndigheterna inom Sveriges Domstolar, Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten, men vill dock göra några anmärkningar, enligt nedan.

Saco-S anser förvisso att det ur allmänhetens synvinkel framstår som närmast självklart att anställda inom rättsväsendet lämplighetsprövas. Registerslagningar av nu aktuellt slag av (i belastningsregister och i misstankeregistret så vitt gäller åtalade gärningar) som ett komplement i rekryteringsprocesserna vid nyanställningar framstår som en rimlig åtgärd. Integritetsaspekten för den enskilde är givetvis central. Saco-S noterar dock att den information som finns i belastningsregistret och misstankeregistret beträffande åtalade gärningar är känd materia för individen själv. Vidare kommer registerslagning blott omfatta en slutkandidat. Det är alltså inte fråga om någon allmän inhämtning bland sökandena i gallringssyfte och den information som eventuellt framkommer kan delas med kandidaten. Resultatet av registerkontrollen kan därför vara föremål för en öppen diskussion med kandidaten.

Dock kan det finnas eller uppstå osäkerhet för både verksamhet och individ om hur resultatet av en registerkontroll bör tolkas, även om inhämtningen sker hos myndigheter med vana att bedöma den här typen av information. Saco-S ser därför ett behov av att tydligare reglera på ett mer generellt plan hur och på vilket sätt inhämtade uppgifter bör användas, vilken vikt uppgifterna bör tillmätas samt vilken bäring en ökad möjlighet till registerkontroll har på rekryteringsprocessen i övrigt. Saco-S hade gärna sett att den samlade utredningen ytterligare belyste dessa aspekter. Framgent bör skälen i denna del utvecklas ytterligare, senast i en eventuellt kommande lagrådsremiss.

Saco-S har förvisso förståelse för svårigheten att ge generella riktlinjer om hur tolkningen bör gå till i ett enskilt fall. Ett tydligt uttryck i förordning och/eller lagen som berör området anställningsärenden skulle dock kunna vara en väg framåt. För att und-

vika detaljstyrning i förordning och lag kan dock principerna komma till uttryck genom hänvisningar till grundläggande bestämmelser i vart fall i regeringsformen om saklighet och opartiskhet, även vad gäller anställningsärenden. Ytterligare utredning och överväganden i denna fråga bör dock fortsatt göras.

Saco-S efterlyser nämligen även en utförligare belysning av hur nu föreslaget system med ökad möjlighet till registerkontroller förhåller sig till befintligt regelverk om säkerhetsprövning enligt säkerhetsskyddslagen och t.ex. befintlig utredning om s.k. bakgrundskontroller i kommunerna (utredningsuppdrag per den 22 februari 2024, Justitiedepartementet). Syftet med sådan belysning är att bringa bättre överblick i vilka möjligheter statliga och kommunala arbets- och uppdragsgivare har eller kommer att få för att kontrollera bakgrunden hos sina anställda eller de man avser anställa. I sammanhanget noterar Saco-S även att Åklagarmyndighetens hemställan om att säkerhetsskyddslagens bestämmelser bör omfatta åklagarväsendets verksamhet bereds i regeringskansliet. Det pågår nu alltså flera parallella utredningar om i grunden till synes samma eller i vart fall snarlikt tema. Önskvärt vore att detta komplicerade område utreddes i ett sammanhang och bredare, allt i syfte att uppnå ett sammanhållet regelverk för bakgrundskontroller på arbetsmarknaden i offentlig sektor. Ett sådant torde bättre gagna uppställda mål om en mer robust säkerhetsstruktur i staten men också tillse att anställdas och kandidaters berättigade behov om integritet i arbetslivet beaktas i tillräcklig utsträckning. Härvid återkommer vi t.ex. till behovet att närmare klargöra eller i vart fall exemplifiera vilka i vilka situationer ett utslag i en registerkontroll bör tillmätas betydelse.

Med dessa anmärkningar tillstyrks dock förslaget.

För Saco-S räkning,

Anna Steen

28 oktober 2014